

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки,
молоді та спорту України

Національний університет водного
господарства та природокористування

Кафедра іноземних мов

086-156

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для розвитку мовленнєвих компетенцій
та мовних знань аспірантів у курсі
підготовки до складання
кандидатського екзамену
з англійської мови

Рекомендовано науково-
методичною радою НУВГП
Протокол № 4
від 21 грудня 2011 р.

Рівне 2011

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні рекомендації для розвитку мовленнєвих компетенцій та мовних знань аспірантів у курсі підготовки до складання кандидатського екзамену з англійської мови / О.В. Сахнюк, Рівне: НУВГП, 2011, – 39 с.

Упорядник: О.В. Сахнюк – канд. філол. наук, доцент

Відповідальний за випуск: О.Л. Вакуленко, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Сахнюк О.В., 2011
© НУВГП, 2011

ЗМІСТ

1. Вступ
 2. Структура курсу та формат екзамену
 3. Реферат: поради до виконання різних видів перекладу науково-технічної літератури
 - 3.1. Адекватний переклад
 - 3.2. Анотаційний переклад
 - 3.2.1. Україномовний зразок анотації
 - 3.2.2. Англomовний зразок анотації
 - 3.3. Реферативний переклад
 - 3.3.1. Україномовний зразок реферативного перекладу
 - 3.4. Підготовка термінологічного словника
 4. Моя наукова робота:
 - 4.1. Рекомендації щодо складання та презентації повідомлення
 - 4.2. Лексико-термінологічний матеріал, необхідний для повідомлення про свою наукову роботу
 - 4.3. Приклади повідомлення:
 - 4.3.1. Україномовний зразок
 - 4.3.2. Англomовний зразок
 5. Підготовка до лексико-граматичного тесту
 - 5.1. Методичні рекомендації
 - 5.2. Завдання для самоконтролю 1-23
- Рекомендована література

1. Вступ

Створення Європейського простору вищої освіти висуває складні завдання щодо ефективнішого міжнародного спілкування, легшого доступу до інформації та глибшого взаєморозуміння.

Згідно з Національною Програмою АМПС, навчальний процес для аспірантів спрямований на вдосконалення професійної комунікативної компетенції, для чого необхідно розвивати лінгвістичну, соціолінгвістичну та прагматичну компетенції, які й визначають мовну поведінку аспіранта в процесі його наукового дослідження і ситуаціях професійного спілкування. Лінгвістична компетенція побудована на мовних знаннях в сфері лексики, граматики, семантики тощо та інтегрованих мовленнєвих вміннях аудіювання, діалогічного та монологічного мовлення, читання, письма. Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій, аспіранти з інженерних та прикладних спеціальностей повинні оволодіти рівнем досвідченого користувача (C1+). Рівень володіння мовою оцінюється під час кандидатського екзамену в кінці курсу.

На сучасному етапі необхідно передумовою до захисту кандидатської дисертації є складання екзамену кандидатського мінімуму з іноземної мови. У НУВГП функціонують групи, в яких аспіранти протягом навчального року готуються до складання цього екзамену в червні кожного року.

Аспірант повинен **бути здатним** ефективно спілкуватися англійською мовою у професійному середовищі, щоб:

- обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціалізацією питання;
- готувати публічні виступи з галузевих питань, застосовувати відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів;
- знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що міститься в англійськомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією;
- аналізувати англійськомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для проведення наукового дослідження та прийняття професійних рішень;
- писати статті, професійні тексти англійською мовою з науки галузевих питань;

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні іншомовну лексику, термінологічну лексику та виробничо-професійні, науково-технічні професіоналізми; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою;
- перекладати англomовні фахові тексти на рідну мову, користуючись двомовними термінологічними словниками, електронними словниками та програмним забезпеченням перекладацького спрямування.

2. Структура курсу та формат екзамену

Курс підготовки включає наступне:

I. Огляд граматичного матеріалу, характерного для текстів наукового функціонального стилю та підготовка до лексично-граматичного тесту;

II. Ознайомлення з терміносистемою спеціальності, розширення лексичного запасу аспірантів;

III. Підготовка термінологічного англо-українського словника (не менше 100 термінів);

IV. Розвиток усного мовлення (монологічного та діалогічного) з проблем дослідження аспіранта. Підготовка виступу англійською мовою на науковій конференції університету;

V. Пошук англomовної оригінальної літератури, пов'язаної з проблемами дослідження аспіранта, в друкованих та електронних джерелах;

VI. Читання та усний адекватний переклад 200 сторінок оригінального англomовного тексту за фахом аспіранта;

VII. Розвиток вмінь та навичок смислової компресії тексту; складання анотацій та рефератів українською та англійською мовами (20 одиниць);

VIII. Опрацювання 100 сторінок оригінального англomовного фахового тексту і підготовка реферату.

Формат екзамену

Вищевказані вміння перевіряються під час кандидатського екзамену, який проходить у такому форматі:

1. Письмовий лексико-граматичний тест (час виконання – 1 год.).
2. Читання та письмовий переклад англомовного оригінального тексту за фахом (2500 знаків) з використанням словника (час виконання – 1 год.).
3. Письмове анотування англійською мовою україномовного загальнонаукового/фахового тексту (час виконання – 1 год.).
4. Бесіда англійською мовою з проблем фахового дослідження.

Завдання 1-3 виконуються під час проведення письмової частини іспиту. Друга частина екзамену передбачає усну перевірку вмінь: вибіркоче читання та переклад фахового тексту, презентація англомовної анотації і бесіда з проблем наукового дослідження аспіранта.

Загальна оцінка за кандидатський іспит базується на оцінках за кожен з вищевказаних видів роботи під час екзамену, а також на оцінці за реферат.

3. Реферат

Щоб підготувати реферат, аспірант повинен самостійно опрацювати 100 сторінок англомовного оригінального тексту за фахом. Це можуть бути розділи з книги, набір статей, патентів та документи інших жанрів наукової літератури.

Реферат, самостійно підготовлений аспірантом і зданий на перевірку викладачеві до 1 травня, відображає вміння знаходити і читати оригінальну англомовну літературу, пов'язану з проблемами фахового дослідження, а також робити різні види перекладу науково-технічної літератури (адекватний, анотаційний, реферативний), які базуються на операціях смислової компресії тексту. Реферат також включає термінологічний англо-український словник із 100 термінів, відібраних аспірантом під час читання літератури за його фахом.

Структура реферату:

1. Адекватний переклад з англійської на українську мову оригінальної англомовної статті (уривку тексту) обсягом 20 сторінок (1 сторінка=2000-2500 знаків).
2. Анотаційний переклад оригінальної англомовної статті за фахом (обсяг 40 сторінок).
3. Реферативний переклад оригінальної англомовної статті за

фахом (обсяг 40 сторінок).

4. Термінологічний англо-український словник галузі, що відповідає фаху аспіранта (100 термінів).

5. Повідомлення англійською мовою про своє наукове дослідження.

Поради до виконання різних видів перекладу науково технічної літератури

Розрізняють три основних види перекладу науково-технічної літератури: адекватний, анотаційний, реферативний.

3.1. Адекватний переклад

Адекватний переклад відтворює як зміст, так і форму оригіналу засобами іншої мови. Це близький до оригіналу переклад, із збереженням задуму та стилістичних особливостей автора, виконаний відповідно до норм української мови. Досягти адекватності можна за допомогою еквівалентів, аналогів та описового перекладу.

Еквівалент – це постійний рівнозначний відповідник певному слову або словосполученню в іншій мові, який в абсолютній більшості випадків не залежить від контексту. У різних мовах еквівалентними є, в основному, спеціальні терміни, власні імена, географічні назви, а також позначення історичних, етнографічних та інших реалій, які мають єдиний закріплений традицією переклад в інших мовах.

Аналіз двомовних словників показує, що тільки окремі конкретні значення слова можуть мати свій еквівалент в іншій мові. Так, наприклад, слово *opposition* перекладається еквівалентом «опозиція» тільки як політичний термін (у парламентському і партійному житті), але в широкому, нетермінологічному значенні це слово може мати в залежності від контексту різні відповідники (опір, протидія, заперечення, протести і т. ін.) Отже, кожне із часткових конкретних значень слова може мати свій відповідник.

Еквіваленти словосполучень зустрічаються частіше, ніж еквіваленти слова. Словосполучення *the House of Commons* завжди перекладається Палата громад, *common fraction* – простий дріб, тоді як слово *common* не перекладається еквівалентом:

common adj 1) загальний, спільний; 2) громадський общинний; публічний; 3) поширений, загальновідомий; загальноприйнятий; 4) звичайний; простий, елементарний; 5) мат. простий; 6) грубий, вульгарний, банальний; 7) грам. загальний.

Еквівалентами переважно перекладаються стійкі та фразеологічні сполучення, фразові дієслова, інтернаціональні слова, наприклад: **open-channel hydraulics** – гідравліка відкритого русла (*стійке словосполучення*)

angular distance – кутова відстань (*стійке словосполучення*)

red tape – бюрократія (*фразеологізм*)

to look at – дивитися на щось (*фразове дієслово*)

to look after – доглядати (*фразове дієслово*)

to look through – переглянути (*фразове дієслово*)

to look for – шукати (*фразове дієслово*)

to look forward to – з нетерпінням чекати (*фразове дієслово*)

canal – канал (*інтернаціональне слово*)

robot – робот (*інтернаціональне слово*)

Перекладаючи інтернаціональні слова, слід бути обережним з так званими «фальшивими друзями перекладачів», тобто словами, які мають близьке звучання в англійській та українській мовах, але різний переклад, наприклад:

accurate – точний (*а не «акуратний»*)

realize – усвідомлювати (*а не «реалізувати»*)

Другим типом відповідника є переклад з допомогою **аналога** – одного із декількох можливих синонімів. У будь-якому двомовному словнику іноземному слову звичайно відповідає декілька українських синонімів. Вибір слова з ряду синонімів при перекладі визначається контекстом. Таким чином, якщо еквівалент завжди один, то аналогів обов'язково повинно бути декілька.

Оскільки синоніми можуть бути не тільки смисловими, але й стилістичними, то вибір аналога при перекладі звичайно залежить не тільки від смислового значення слова, але й від його стилістичного забарвлення. Так, дієслово *to cook* в Англо-українському словнику М.І.Балла перекладається аналогами *кухарити*, *готувати* (страву); *варити*, *смажити*, *пекти*, серед яких перших два є стилістичними синонімами, а останніх три – смисловими.

Переклад при допомозі аналога – вищий ступінь з точки зору перекладацької майстерності і методики перекладу. Еквівалент завжди один, і якщо він відомий перекладачу, то зробити переклад неважко. При перекладі аналогом потрібно вміти вибрати з декількох синонімів один, найбільш придатний у всіх відношеннях, причому не завжди його можна знайти у словнику. Якщо ж у двомовному

словнику немає потрібного значення слова, необхідно звернутися до тлумачного або синонімічного іншомовного словника. Знання іншомовного синоніма-аналога також може наштовхнути перекладача на правильне вирішення завдання.

Слова-еквіваленти складають особливу категорію у двомовних (перекладних) словниках. В Англо-російському словнику проф. В.К.Мюллера слова, які мають один-єдиний, тобто еквівалентний переклад, складають приблизно 10% всіх слів словника. І часто буває так, що деякі слова, зафіксовані у словнику як такі, що мають еквіваленти, на практиці виявляться несправжніми еквівалентами. Так дієслово *to abbreviate* у словнику перекладається еквівалентом скорочувати. Насправді ж воно може вживатися в значенні урізувати або стискати. Цей приклад свідчить про неповноту варіантів перекладу, які подаються в словниках.

Слова багатозначні, які розпадаються на ряд значень, можуть в залежності від своєї смислової структури мати в українській мові для окремих значень еквівалент, тоді як інші значення цього слова можуть бути представлені аналогами.

Таке ж явище спостерігається і серед слів-омонімів. Один з омонімів може мати в українській мові еквівалент, в той час як інші представлені аналогами.

Так, іменник **stock** має такі значення, які в українській мові передаються *еквівалентами*: 1) запас; 2) сировина.

Омоніми цього слова перекладаються такими еквівалентами: 1) ложе (рушниці); 2) міцний бульйон; 3) бот. левкой; 4) іст. широка краватка, шарф; 5) pl мор. стапель; 6) pl іст. колодки.

Поряд з цим, наступні значення іменника *stock* представлені в українській мові *аналогами*: 1) опора, підпора; 2) рід, сім'я; 3) порода, плем'я; 4) облігації, цінні папери, фонди.

Серед абстрактних імен ми знаходимо багато таких слів, які у свідомості англійця є єдиними поняттями, в той час як у перекладному словнику вони фіксуються як багатозначні завдяки диференціації цього єдиного поняття в українській мові. Самостійні значення слова розділяються в словниках арабськими цифрами, а значення, отримані в результаті диференціації поняття, розділяються комою або крапкою з комою:

Suggest v 1) пропонувати, радити; 2) вселяти (думку); навівати; викликати (асоціацію); підказувати (щось); натякати (про щось);

наводити (на думку); говорити, свідчити (про щось); означати; 3) висувати як можливу обставину (як можливе припущення).

Крім еквівалентів та аналогів в двомовних словниках застосовується ще один спосіб розкриття значення іншомовного слова – **пояснювальний або описовий переклад**. Як видно з назви, при цьому виді перекладу замість самого слова вживається його пояснення. Такий прийом перекладу або, точніше, інтерпретації слова звичайно застосовується в тих випадках, коли у словниковому складі мови, на яку робиться переклад, немає ні еквівалента, ні аналогів, які відповідають значенню слова чи словосполучення оригіналу. Найчастіше описово перекладаються слова, котрі позначають поняття або явища, які відсутні в нашому житті, а тому вони не мають в українській мові спеціальних слів для їх позначення. Наприклад,

high tea – вечірній чай із закускою після раннього обіду;

affirmative action – дії, спрямовані проти дискримінації по відношенню до певних груп населення.

З наведених прикладів видно, що описовий переклад не передає стилістичних особливостей слова і знімає його експресивне забарвлення.

3.2. Анотаційний переклад

Анотаційний переклад – це стисла характеристика оригіналу, що являє собою перелік основних питань, іноді містить критичну оцінку. Такий переклад дає фахівцеві уявлення про характер оригіналу (наукова стаття, технічний опис, науково-популярна книга), про його структуру (які питання розглянуто, у якій послідовності, висновки автора), про призначення, актуальність оригіналу, обґрунтованість висновків тощо. Обсяг анотації не може перевищувати 500 друкованих знаків.

Слово анотація походить від латинського *annotatio* – примітка. Анотація – це коротка, стисла характеристика змісту та перелік основних питань книги, статті, рукопису тощо. Отже, анотація повинна дати читачу уявлення про характер, її будову та призначення оригіналу.

Лексико-граматичні особливості анотації:

- вживання складних (складносурядних та складнопідрядних) речень;
- вживання дієприкметникових та дієприслівникових зворотів;

● вживання пасивного стану дієслів;

● вживання кліше, тобто часто вживаних у мета текстах слів та словосполучень.

Структура анотації

I. Вступна частина, яка включає вихідні дані:

- назву статті;
- прізвище та ім'я автора на українській мові;
- назву статті, прізвище та ім'я на мові оригіналу;
- назву журналу або книги, видавництво на мові оригіналу;
- рік, місяць, число, номер періодичного видання;
- кількість сторінок.

II. Основна частина, в якій:

- формулюється тематичне поле (проблематика), до якого належить стаття;
- називаються основні питання статті;
- визначається головна проблема, дається її дуже стисла характеристика та задум автора статті.

III. Заклучна частина, яка містить:

- висновок автора про статтю в цілому;
- посилання на адресата статті.

Нижче наведені найбільш поширені **кліше**, які вживаються у відповідній частині англомовної анотації.

I.

a) The title of the article is...

It is written by prof... and published in London in the
journal..., No.3, vol.4, 2011
magazine..., No.3, vol.4, 2011
collection of articles ... by... editorial house in 2011
book ... by... editorial house in 2011

on pp.3-10

b) The article... by prof... is published in the journal..., in N.Y., pp.5-10.

II.

a) The article

deals with
discusses
touches
discloses
is devoted to

the problem of ...

The text tells us about ...

b) Disclosing the problem the author dwells on (upon) such matters as...

The major	<i>points matters problems issues</i>	of the text are the following: ...
-----------	---------------------------------------	------------------------------------

c) The author

	<i>pays special attention to ... draws readers' attention to ...</i>	
<i>Much Great Special</i>	attention is paid to...	

The author

<i>concentrates on, focuses on stresses, underlines, emphasises points out dwells on (upon) distinguishes between speaks in details gives the classification</i>
--

III.

a) As far as I am an expert in ... I

<i>consider believe suppose think guess</i>	the article to be of some (great) interest for ...
---	--

b)

<i>In my opinion From my point of view To my mind</i>	the article is of	<i>great some</i>	interest for
---	-------------------	-------------------	--------------

<i>the students in Economics the specialists in... a wide range of readers</i>
--

Ознайомтеся з прикладами україномовної та англomовної анотацій.

3.2.1. Анотація

Стаття доктора технічних наук професора Кінаша Р.І. та молодшого наукового співробітника Гладишева Д. Г. «Визначення висоти проникнення вертикальних тріщин ультразвуковим імпульсним методом в залізобетонних ригелях поперечних рам» опублікована в Рівному у десятому номері журналу «Ресурсоекономні матеріали, конструкції, будівлі та споруди» від 2003 р. на сторінках 104-111.

Стаття присвячена проблемі дійсної роботи ригелів у багатоповерхових багатоповерхових будівлях. Розкриваючи дану проблему, автори зупиняються на наступних питаннях: вплив розпірних зусиль на несучу здатність залізобетонних згинальних елементів, постановка завдання натурних досліджень, аналіз результатів та загальні висновки досліджень. Основну увагу автори приділяють порівнянню дослідних даних з результатами, отриманими згідно розрахунків за діючими нормами. Автори приходять до висновку, що необхідно уточнювати розрахункові схеми ригелів у рамних системах і враховувати вплив розпірних зусиль.

На мою думку, дана стаття буде цікавою лише фахівцям та науковцям, що займаються проблемами бетону та залізобетону.

3.2.2. Annotation

The title of the chapter 5 is "Physical geodesy". It is written by Defense Mapping Agency and published in the textbook "Geodesy for the layman" in Washington DMA, 1999, pp.37-47.

The chapter touches the problems of geometrical geodesy.

Disclosing the problem the author dwells on such matters as: gravity measurements, gravity anomalies, the effect of mass anomalies on the geoid, products of the gravimetric method.

Special attention is paid to peculiarities and results of gravimetric measurements. Here this kind of measurements on the land and sea is described.

In my opinion, the article is of great interest for the students and specialists in the field of geodesy.

3.3. Реферативний переклад

Реферативний переклад – 1) письмовий переклад заздалегідь відібраних частин оригіналу, що складають зв'язний текст; 2) виклад основних положень змісту оригіналу, що супроводжується виснов-

ками й оцінкою. Реферативний переклад у 5-10 і більше разів коротший за оригінал.

З однієї сторони, реферативний переклад являє собою форму реферування та змістовну редукцію тексту. З іншої сторони, він підпадає під означення перекладу як передачі інформації, яка знаходиться у деякому творі, засобами іншої мови.

Відповідно до першого з визначень терміну «реферативний переклад» існують наступні основні етапи його підготовки:

- виділення ключових фрагментів;
- повне або часткове перефразування частини виділених ключових фрагментів;
- узагальнення змістовних частин тексту, що реферується, та їх трансдукція на мові перекладу;
- переказ отриманого ряду трансдуктів (кінцевого тексту) при умові введення у кінцевий текст перехідних елементів.

Згідно з другим визначенням терміну «реферативний переклад» робота над ним відбувається за такою схемою:

- докладне вивчення оригіналу;
- виклад змісту оригіналу за власним планом, який повинен відображати:

- проблематику тексту;
- основні питання твору;

– акценти, які, з точки зору аспіранта, заслуговують на особливу увагу;

- формулювання висновків, можливе висловлення оцінки.

Слід відмітити, що хоча в анотації та рефераті є певні спільні риси (оскільки обидва ці види творів належать до наукових мета текстів), але головною відмінністю між ними є те, що при реферативному перекладі основні мікротеми повинні бути не лише визначені, як в анотаційному перекладі, але й повинні розкриватися більш обширно.

Якщо в оригіналі є малюнки, креслення, то потрібно вибрати найбільш важливі і пояснити їх при перекладі.

Ознайомтеся з прикладом україномовного реферату.

3.3.1. Реферат

Стаття «Машини для гідравлічних випробувань напірних трубопроводів МВМ-10» групи авторів к.т.н. Сиротинського О.А., студе-

нта Зайця В.В., опублікована в збірнику наукових праць «Вісник» випуск 3(47), частина 2, надрукованому в Рівному, видавництвом НУВГП у 2009 р на сторінках 418-423.

Дана стаття присвячена проблемі гідравлічних випробувань напірних трубопроводів.

Найбільша увага приділяється розробленим на кафедрі БДММіО машині МВМ-10 та методу проведення випробувань, які зводять до мінімуму застосування ручної праці та зменшують загальні енерговитрати. При цьому автори детально описують будову запропонованої машини та технологію проведення гідравлічних випробувань напірних трубопроводів.

Розкриваючи дану тему, автори акцентують увагу на деяких проблемах.

По-перше, існує проблема високих енергетичних та трудових затрат при відомих методах проведення гідравлічних випробувань напірних трубопроводів. Автори вказують на можливі варіанти компонування існуючих агрегатів та кількість задіяного персоналу.

По-друге, досить важливою є проблема додаткових затрат на земляні роботи для підготовки під'їздів, майданчиків біля водоймищ для забору води. Особлива увага тут приділяється залученню спеціальних землерийних машин та механізмів.

По-третє, проблема монтування додаткового обладнання для проведення випробувань відомих способом. Найбільша увага приділяється кількості додаткового обладнання, яка значно знижує мобільність установки вцілому.

З моєї точки зору, дана стаття представляє значний інтерес для фахівців у галузі газо- та нафтопостачання, студентів за напрямом підготовки «Інженерна-механіка». Значної уваги заслуговує розроблений авторами новий робочий орган машини МВМ-10, що дозволяє відмовитися від значної кількості додаткового обладнання при проведенні випробувань відомими способами. Слід також відзначити, що машина МВМ-10 не є вузькоспеціалізованою, оскільки дозволяє промивати дренажні системи, здійснювати полив земляних ділянок і навіть допомагати в гасінні пожеж. Розроблена конструкція машини дозволяє проводити гідравлічні випробування напірних трубопроводів різноманітних типорозмірів, незалежно від місця та глибини їх залягання без застосування затрат ручної праці.

3.4. Підготовка термінологічного словника

Під час читання англomовної оригінальної літератури (як при усній здачі перекладу, так і при підготовці реферату) аспірант виписує незнайомі слова у словник.

На наступному етапі він повинен з усього масиву незнйомих слів виділити терміни, що стосуються його спеціальності. Це можуть бути як окремі слова, так і словосполучення. Далі ці термінологічні одиниці потрібно організувати в англо-український словник, розмістивши їх в алфавітному порядку.

Словник, який включається в реферат, повинен містити не менше 100 термінів.

4. Моя наукова робота

4.1. Рекомендації щодо складання та презентації повідомлення

Готуючи реферат, аспірант повинен включити в нього повідомлення англійською мовою про своє наукове дослідження. Дане повідомлення оцінюється у 2 формах, а саме:

- у письмовому вигляді (у рефераті), де перевіряється рівень вмінь письма, вміння складати наукові звіти, письмові документи тощо;
- при усній презентації розповіді про наукову роботу під час кандидатського іспиту, коли демонструються вміння в монологічному та діалогічному мовленні.

Письмовий варіант повідомлення слугує базою для розповіді про різні аспекти наукової роботи аспіранта на екзамені.

Нижче наведено вирази, необхідні для складання повідомлення та розповіді про свою наукову роботу.

4.2. Лексико-термінологічний матеріал, необхідний для повідомлення про свою наукову роботу

My Research Work

Working for a Dissertation / Thesis

1. I am a

- *post-graduate student*
- *post-graduate*
- *research student*
- *research student on probation*
- *a probationer*

1. Я

- *аспірант*
- *аспірант*
- *пошуковець*
- *стажист-дослідник*
- *стажист-дослідник*

2. I have been working as ... for two years
3. I started research under professor X
 - *while a student*
 - *while at the University*
4. Prof. X did distinguished research in ...
5. He
 - *delivers lectures on ...*
 - *gives lectures on ...*
 - *he lectures on ...*
6. Last year I took my post-graduate course at the Department of
 - *Geodesy*
 - *Building Materials*
7. I am doing my post-graduate research under Prof. X.
8. I specialize in ...
9. I work in the field of ...
10. I take an interest in ...
11. I am interested in ...
12. I am
 - *most interested in ...*
 - *especially interested in ...*
13. While at the University I joined the students' scientific society
14. There I made some reports on the results of my experiments and studies
15. I read some papers at the students' scientific conferences
16. They were published later on
17. Since then I have been engaged in research

2. Я працюю ... протягом 2 років
3. Я розпочав дослідження під керівництвом професора X
 - *ще студентом*
 - *навчаючись в університеті*
4. Проф. X провів видатні дослідження в галузі ...
5. Він
 - *читає лекції з ...*
 - *читає лекції з ...*
 - *читає лекції з ...*
6. Минулого року я поступив в аспірантуру на кафедру
 - *Геодезії*
 - *Будівельних матеріалів*
7. Я проводжу аспірантське дослідження під керівництвом проф. X.
8. Я спеціалізуюся в галузі ...
9. Я працюю в галузі ...
10. Я цікавлюся ...
11. Я цікавлюся ...
12.
 - *Найбільше мене цікавлять*
 - *Мене особливо цікавлять ...*
13. Ще в університеті я вступив в студентське наукове товариство
14. Там я робив доповіді за результатами дослідження та експериментів
15. Я читав доповіді на студентських наук. конференціях
16. Пізніше вони були опубліковані
17. З того часу я займаюся науковою роботою

18. I am doing research on the problem of ...
19. I am working hard on the problem of ...
20. This work is
 - *in a preliminary stage*
 - *in progress*
 - *nearing completion*
21. I worked a great deal in the
 - *library of our University*
 - *regional scientific library*
22. I started by
 - *reading special literature*
 - *collecting different theoretical material on the problem*
 - *collecting interesting facts*
 - *collecting, arranging and analyzing the data and information obtained*
23. We are carrying out some interesting experiments
24. We hope to receive some reliable data
25. We have developed quite a new approach to the problem
26. I am through with the experimental part of my work
27. I have completed the experimental part of my work
28. I have thoroughly analyzed all data and facts obtained
29. When I encounter some difficulties in my research I consult my supervisor whose advice is always most helpful

18. Я проводжу дослідження з проблеми ...
19. Я наполегливо працюю над проблемою ...
20. Моя робота
 - *на початковому етапі*
 - *в процесі*
 - *наближається до завершення*
21. Я багато працював в
 - *бібліотеці університету*
 - *обласній науковій бібліотеці*
22. Я розпочав з
 - *читання спец. літератури*
 - *збору теоретичного матеріалу з проблеми*
 - *підбору цікавих фактів*
 - *збору, систематизації та аналізу отриманих даних*
23. Ми проводимо цікаві експерименти
24. Ми сподіваємося отримати достовірні дані
25. Ми розробили новий підхід до цієї проблеми
26. Я закінчив експериментальну частину роботи
27. Я закінчив експериментальну частину роботи
28. Я ретельно проаналізував отримані дані та факти
29. Коли я стикаюся з труднощами в роботі, я консультуюся з науковим керівником, поради якого є дуже корисними

30. I am

- *working for my thesis*
- *doing my dissertation*

31. I have started working for my thesis this year

32. I started doing my dissertation 2 years ago

Ознайомтеся з прикладом україномовного та англomовного повідомлення про наукову роботу.

30. Я

- *працюю над дисертацією*
- *працюю над дисертацією*

31. Я розпочав роботу над дисертацією цього року

32. Я розпочав роботу над дисертацією 2 роки тому

4.3. Приклади повідомлення

4.3.1. Повідомлення про наукову роботу

Мене звати Петренко Олена Максимівна. Я працюю інженером із застосування комп'ютерів на кафедрі міського будівництва та господарства. В 2005 році я вступила до Національного університету водного господарства та природокористування на факультет будівництва та архітектури на спеціальність «Міське будівництво та господарство». У 2010 році здобула кваліфікацію інженера-дослідника. За період навчання перемагала в університетській олімпіадах з математики і теоретичної механіки, неодноразово виступала з доповідями на різних науково-технічних конференціях, у співавторстві опублікувала три наукових статті у виданнях, визнаних ВАКом України фаховими.

У цьому році планую поступити до аспірантури на кафедру міського будівництва Київського національного університету будівництва та архітектури. Майбутнім **науковим керівником** буде Дьомін Микола Мефодійович – завідувач вищезгаданої кафедри, заслужений архітектор України, доктор архітектури, професор, президент Союзу урбаністів України. Він зробив значний внесок у розвиток науки у сфері містобудування, чимало його наукових розробок знайшло застосування на практиці.

Тема нашої дисертації “Планувальна організація системи вантажного транспорту (на прикладі м. Рівне)”.

Актуальність теми. Перехід української держави до якісно нових соціально економічних відносин задає нові вимоги до міського середовища.

На сьогоднішній день основні завдання мережі вулиць і доріг середнього та великого міста у забезпеченні найкоротших зв'язків між

елементами його планувальної структури, надійності та безпеки функціонування транспортної системи, на превеликий жаль, не виконуються через цілу низку різних причин. Часті заторові та передзаторові ситуації у мережі виникають також через недоліки організації функціонування системи вантажного руху та завдають значних матеріальних збитків народногосподарському комплексу міста.

Стрімке зростання кількості дорожньо-транспортних пригод за останні 10 років лише підкреслює важливість вирішення питань організації системи вантажного транспорту у містах України за умов щорічного збільшення кількості автомобільних засобів, пожвавлення економічних відносин та росту рухливості населення.

Необхідність прогнозу умов функціонування системи вантажного транспорту моделювання її організації, вибору оптимального проектного рішення, з урахуванням тенденцій розвитку середніх та великих міст України визначають актуальність даного дослідження та його мету.

Мета і задачі дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розробка принципів і методів планувальної організації системи вантажного транспорту середніх та великих міст з урахуванням сучасних тенденцій.

На досягнення цієї мети направлене рішення наступних задач:

- аналіз умов функціонування та особливостей розвитку системи вантажного транспорту середніх та великих міст України;
- класифікація факторів розвитку та функціонування системи вантажного транспорту, встановлення взаємозв'язків між ними;
- розробка морфологічних, інформаційних та математичних моделей організації вантажного руху при різних варіантах організації вулично-дорожньої мережі та її обмежень із врахуванням соціальних, функціональних та економічних показників;
- накладення створеної моделі на планувальну структуру м.Рівне;
- розробка методів та підходів до прийняття рішень по вдосконаленню планувальної організації системи вантажного транспорту в м. Рівне.

Об'єкт дослідження – системи вантажного транспорту середніх та великих міст. Предмет дослідження – методи планувальної організації системи вантажного транспорту.

Важливе значення для вирішення поставленої в дисертації нау-

кової проблеми мають дослідження вітчизняних та російських вчених, які займалися вивченням структури транспортної системи та її елементів, умов розвитку транспортної інфраструктури перехідного етапу економіки та соціально-економічних аспектів розвитку транспортних систем міст, а саме: А.М. Редзюка, В.Ф. Штанова, М.С. Фішельсона, А.А. Агасьянца, М.М. Дьоміна, Є.О. Рейцена, М.М. Осетріна. Істотний інтерес для проблеми, що досліджується, представляють роботи закордонних вчених та спеціалістів: Д. Сімпсона, Дж. Беррі, Дж. Форрестера, Г. Грінберга, Б. Кернера та інших.

Нами зроблено огляд теоретичної літератури з даного питання, знайдено цікаві факти, проаналізовано та впорядковано їх.

Ми сподіваємося, що **наукова новизна** одержаних результатів буде наступна:

- визначено основні умови та фактори, що впливають на формування систем вантажного транспорту середніх та великих міст;
- уперше застосовано системний підхід до проблем функціонування системи вантажного транспорту з урахуванням перспективних змін і прогресивних тенденції розвитку міського транспорту в цілому;
- розроблено алгоритми та математичні моделі формування системи вантажного транспорту, вирішення задач організації руху вантажного транспорту в містах та вибору варіанта удосконалення вулично-дорожньої мережі;
- розроблено експериментальну модель розвитку вулично-дорожньої мережі з урахуванням перспективного розвитку системи вантажного транспорту м. Рівне;
- запропоновано містобудівні методи вирішення задач планувальної організації системи вантажного транспорту середнього та великого міста.

Методи дослідження ґрунтуватимуться на:

- аналізі теоретичних і практичних розробок в області містобудування та територіального планування;
- системно-структурному аналізі, порівняльному, кількісно-статистичному та прогностичному підходах при оцінюванні тенденцій зміни умов функціонування вулично-дорожньої мережі міста;
- методах математичного моделювання, механіко-емпіричних підходах.

Теоретичне значення нашого дослідження. Дисертаційне дослід-

дження безпосередньо пов'язане з реалізацією принципів сталого розвитку транспортно-планувальних систем населених пунктів України, що задекларовані у ряді законів України, що регламентують містобудівну діяльність, планування і забудову територій, автомобільні дороги та транспорт, дорожній рух у містах нашої держави.

Практичне значення отриманих результатів. Результати, які сподіваємося отримати в дисертаційній роботі, будуть впроваджені у проектній роботі Рівненської філії "Діпромiсто" при розробці "Генерального плану розвитку м. Рівне до 2025 р.", а також у навчальному процесі Національного університету водного господарства та природокористування у науково-дослідних розділах курсового та дипломного проектування студентів спеціальності "Міське будівництво і господарство".

На сьогодні наша дисертація знаходиться на початковому етапі. Ми збираємося подавати її до захисту у 2014 р.

4.3.2. My Research Work

My name is Tereshchenko Sergiy Mikolayovich. I am 35 years old. In 1995 I graduated from Donetsk State Technical University having gained the diploma of Mining Engineer Surveyor. Then I continued to improve my education level, studying at Kharkiv Agricultural University, National Academy of Public Administration and at International Scientific and Technical University. So, all in all, I have gained two Master's degrees – in Law and Social Development Management, and two engineering specialities – Mining Surveyor and Land Surveyor. Such an educational background gave me a possibility to complete some training programs in Lithuania, Sweden, UK and Hungary and get a Qualification Certificate of an Evaluator in expert monetary assessment of land parcels and a number of certificates in the field of GIS-technologies, Land Cadastre and State management in land relations. I have professional experience as an engineer at land and cadastre bureau, in "Stirolkhimbud" JSC, as a leading and chief specialist, head of the department of state land cadastre.

At present I am a Director of the Project funded by the World Bank, named "Rural Land Titling and Cadastre System Development". I decided to continue my research work connected with land management and started to work for my thesis.

The topic of our dissertation is “Prognostic assessment of mining industry areas use taking into account anthropogenic pressure (the example of Donetsk region)”.

My **scientific advisor** is Petro Gervasiyovich Chernyaga. He is doctor of technical sciences, professor, head of Land Management, Geodesy and Geoinformatics chair, dean of the Faculty of Land Management and Geoinformatics at National University of Water Management and Nature Resources Use in Rivne.

The theme of our dissertation is rather **actual**. Non-agricultural lands, including those under mining industry, situated in the regions with intensive human impact, need to be investigated from the systemic point of view. The output for such a research is the creation of optimum model for organization and development of the area. This investigation is especially important for densely-populated areas. Such problems were dealt with by Demchyshynkov S.H., Romashchenko O.I., Savchenko N.P., Chipakov V.P., Kurbanova A.M., Davidovich V. M., Chernyaga P.G.

Therefore, **the novelty** of our research is the development of rational methods for the region management on the basis of system analysis. We are going to determine qualitative and quantitative relations among the subsystems of the area and their elements.

Basic methods of our research are the following: experimental, analytic, modeling etc.

Theoretical importance of our research is further improvement of the management system referring to densely-populated areas with the account of human impact, maintenance of state land cadastre and development of the system of real estate rights registration.

Practical application. The results obtained in our research will favor the process of land monitoring and management decision-making in the field of land management and optimal use of Donetsk region area under modern conditions.

I have five articles published in “Land Management Bulletin”.

We are going to submit our dissertation in four years.

Підводячи підсумок, слід вказати, що вище ми розглянули види робіт, які необхідно виконати до здачі кандидатського іспиту, а саме підготовка реферату, яка включає: адекватний переклад; анотаційний переклад; реферативний переклад; термінологічний словник; повідомлення про наукову роботу.

На самому екзамені перевіряються наступні вміння аспірантів:

- читання та переклад оригінальної літератури за фахом;
- написання англійською мовою анотації на україномовну статтю загальнонаукового або фахового характеру;
- усне мовлення з проблем наукового дослідження.

У наступному розділі ми розглянемо, як потрібно готуватися до лексико-граматичного тесту, який є першим завданням на іспиті.

5. Підготовка до лексико-граматичного тесту

5.1. Методичні рекомендації

На практичних заняттях з аспірантами повторюються основні граматичні явища та граматичні конструкції, які є характерними для текстів наукового функціонального стилю. Огляд граматичного матеріалу базується на принципі «від простого до складного». Акцент робиться на таких феноменах як: пасивний стан дієслів, іменникові словосполучення (ліві означення), неособові форми дієслова (інфінітив, герундій, дієприкметник), конструкції з не особовими формами дієслова, узгодження підмета та присудка речення. Основні граматичні теми вивчаються на основі завдань з підручника Куліш Л.Ю. Прискорений курс англійської мови. – Київ: Чумацький шлях, 2001. – 354 с.

Після виконання вправ з кожної граматичної теми підручника, ми пропонуємо аспірантам перевірити свої знання за допомогою завдань, наведених нижче. Вони виконуються послідовно після опрацювання певного граматичного матеріалу, який перевіряється у завданнях для самоконтролю.

5.2. Завдання для самоконтролю 1-23

ЗАВДАННЯ 1

Матеріал, що перевіряється:

- Дієслово *to be*;
- Вказівні займенники; вказівні конструкції;
- Типи питальних речень.

Translate into English

1. Я – аспірант НУВГП, а Віктор – пошуковець. 2. Ось ваша книга, а то – мій журнал. 3. Наш університет – одна з найбільших вищих шкіл України. 4. Її немає тут, вона зараз працює в бібліотеці. 5. Сьогодні вдень ми підемо за покупками на базар. 6. Твої батьки інженери, правда ж? 7. Де наші словники? 8. Він справді слухає зараз

- музику? 9. Ви стажер чи аспірант? 10. Чим ви займаєтесь? (Хто ви?)
11. Дайте нам трохи часу, будь ласка.

ЗАВДАННЯ 2

Матеріал, що перевіряється:

- *Zворотu there is, there are;*
- *To be going to do smth;*
- *Займенники some/any/no.*

I. Translate into English

1. Де книги? Вони на полиці. 2. У цій кімнаті 2 вікна. 3. Що роблять ті студенти? Вони вчать нові слова. Потім вони збираються перекладати текст. 4. Візьми парасольку. Збирається дощ. 5. В тебе в портфелі є ручка? 6. В тій кімнаті немає ніякого магнітофона. 7. В цьому університеті багато факультетів? 8. Тут є хто-небудь?

II. Поставте питання та дайте заперечну відповідь до таких речень

1. There is some chalk on the table. 2. There are a lot of apples in the bag. 3. There is little sugar in my tea. 4. There is someone in the dean's office.

ЗАВДАННЯ 3

Матеріал, що перевіряється:

- *Порівняльне вживання Present Indefinite та Present Continuous;*
- *Питальна форма речень у Present Indefinite та Present Continuous.*

I. Translate into English

1. Я аспірант. 2. Він працює в університеті. 3. У нас пари з англійської мови тричі на тиждень. 4. На вихідних вони виїжджають за місто. 5. Він зараз читає книгу.

II. Put general and special questions

1. Ann is playing the guitar next door to us. 2. I usually get up at 7 o'clock. 3. In winter children like to ski in the forest. 4. His mother is a very good doctor.

III. Insert the verb in the correct tense form

1. Prof. X (to be) a highly qualified specialist. 2. What (to do) you now? I (to listen) to the latest news. 3. As a rule he (to have) his breakfast in the kitchen. 4. Pete and Mary (not to study) German. 5. Our

ЗАВДАННЯ 4

Матеріал, що перевіряється:

- Таблиця неправильних дієслів.

I. Вивчіть три форми неправильних дієслів, наведених у таблиці**Таблиця неправильних дієслів (Irregular verbs)**

№	V1	V2	V3	Значення
1	arise	arose	arisen	виникати, з'являтися
2	awake	awoke	awoken/awaked	прокидатися
3	be	was, were	been	бути
4	bear	bore	born	народжувати
5	become	became	become	ставати
6	beat	beat	beaten	бити
7	begin	began	begun	починати
8	bend	bent	bent	гнути
9	bind	bound	bound	зв'язувати, пов'язувати
10	bite	bit	bitten	кусати
11	bleed	bled	bled	кровоточити
12	blow	blew	blown	дути
13	break	broke	broken	ламати(ся), розбити
14	breed	bred	bred	виховувати
15	bring	brought	brought	приносити
16	build	built	built	будувати
17	burn	burnt	burnt	горіти, палити
18	buy	bought	bought	купувати
19	cast	cast	cast	кидати
20	catch	caught	caught	ловити, схоплювати
21	choose	chose	chosen	вибирати
22	come	came	come	приходити
23	cost	cost	cost	коштувати
24	cut	cut	cut	різати
25	deal	deal	deal	мати справу з
26	do	did	done	робити
27	draw	drew	drawn	тягнути; креслити
28	dream	dreamt	dreamt	мріяти; бачити уві сні
29	drink	drank	drunk	пити

30	drive	drove	driven	вести, приводити в дію
31	eat	ate	eaten	їсти
32	fall	fell	fallen	падати
33	feed	fed	fed	годувати
34	feel	felt	felt	відчувати
35	fight	fought	fought	боротися, битися
36	find	found	found	знаходити
37	fly	flew	flown	літати
38	forget	forgot	forgotten	забувати
39	freeze	froze	frozen	замерзати
40	get	got	got	отримувати; ставати
41	give	gave	given	давати
42	go	went	gone	йти, ходити
43	grind	ground	ground	молоти
44	grow	grew	grown	рости, ставати
45	hang	hung	hung	вішати, висіти
46	have	had	had	мати
47	hear	heard	heard	чути
48	hide	hid	hidden	ховати
49	hit	hit	hit	ударяти
50	hold	held	held	тримати
51	keep	kept	kept	тримати, зберігати
52	know	knew	known	знати
53	lay	laid	laid	класти
54	lead	led	led	вести, керувати, очолювати
55	learn	learnt	learnt	вчити (ся)
56	leave	left	left	залишати, покидати
57	lend	lent	lent	позичати, давати в борг
58	let	let	let	дозволяти
59	lie	lay	lain	лежати
60	light	lit	lit	запалювати
61	lose	lost	lost	втрачати, програвати
62	make	made	made	робити
63	mean	meant	meant	означати, значити
64	meet	met	met	зустрічати
65	pay	paid	paid	платити
66	put	put	put	класти
67	read	read	read	читати

68	ride	rode	ridden	їздити верхи
69	ring	rang	rung	дзвонити
70	rise	rose	risen	підніматися
71	run	ran	run	бігти
72	say	said	said	казати, сказати
73	see	saw	seen	бачити
74	sell	sold	sold	продавати
75	send	sent	sent	посилати, надсилати
76	set	set	set	поміщати; встановлювати
77	shake	shook	shaken	трясти
78	shine	shone	shone	сяяти, блищати
79	shoot	shot	shot	стріляти
80	shut	shut	shut	закривати
81	sing	sang	sung	співати
82	sink	sank	sunk	занурюватися
83	sit	sat	sat	сидіти
84	sleep	slept	slept	спати
85	slide	slid	slid	ковзатися
86	smell	smelt	smelt	нюхати, пахнути
87	speak	spoke	spoken	говорити
88	spend	spent	spent	витрачати
89	spoil	spoilt	spoilt	псувати
90	spread	spread	spread	поширювати
91	spring	sprang	sprung	стрибати, витікати
92	stand	stood	stood	стояти
93	steal	stole	stolen	красти; викрадати, цупити
94	stick	stuck	stuck	приклеювати
95	strike	struck	struck	ударяти
96	strive	strove	striven	боротися
97	swear	swore	sworn	клястися
98	swim	swam	swum	плавати
99	swing	swung	swung	коливати(ся)
100	take	took	taken	брати
101	teach	taught	taught	навчати
102	tear	tore	ton	розривати, рвати
103	tell	told	told	казати, сказати
104	think	thought	thought	думати
105	throw	threw	thrown	кидати

106	understand	understood	understood	розуміти
107	wear	wore	worn	носити, зношуються
108	weep	wept	wept	плакати
109	win	won	won	вигравати, перемагати
110	wind	wound	wound	крутити, намотувати
111	write	wrote	written	писати

ЗАВДАННЯ 5

Матеріал, що перевіряється:

- *The Past Indefinite Tense.*

I. Назвіть формальні маркери цього часу (з перекладом).

II. Поставте всі можливі питання до речення:

I saw him an hour ago.

III. Диктант-переклад. У наведеній нижче таблиці дайте три форми дієслова з перекладом.

Infinitive	Past Indefinite	Past Participle

ЗАВДАННЯ 6

Матеріал, що перевіряється:

- *Артикли.*

In the following sentences supply the articles (a, an, or the) if they are necessary. If no article is necessary, leave the space blank.

1. Jason's father bought him ___ bicycle that he had wanted for his birthday. 2. ___ Statue of Liberty was a gift of friendship from ___ France to ___ United States. 3. Rita is studying ___ English and ___ math this semester. 4. ___ judge asked ___ witness to tell ___ truth. 5. Please give me ___ cup of ___ coffee with ___ cream and ___ sugar. 6. ___ big books on ___ table are for my history class. 7. No one in ___ Spanish class knew ___ correct answer to ___ Mrs. Perez's question. 8. My ___ car is four years old and it still runs well. 9. When you go to ___ store, please buy ___ bottle of ___ chocolate milk and ___ dozen oranges. 10. There are only ___ few seats left for ___ tonight's musical at ___ university. 11. John and Marcy went to ___ school yesterday and then studied in ___ library before returning home. 12. ___ Lake Erie is

one of ___ five Great Lakes in ___ North America. 13. On our trip to ___ Spain, we crossed ___ Atlantic Ocean. 14. ___ Mount Rushmore is the site of ___ magnificent tribute to ___ four great American presidents. 15. What did you eat for ___ breakfast this morning? 16. Louie played ___ basketball and ___ baseball at ___ Boy's Club this year. 17. Rita plays ___ violin and her sister plays ___ guitar. 18. While we were in ___ Alaska, we saw ___ Eskimo village. 19. Phil can't go to ___ movies tonight because he has to write ___ essay. 20. David attended ___ Princeton University. 21. Harry has been admitted to ___ School of Medicine at ___ Midwestern university. 22. Mel's grandmother is in ___ hospital, so we went to visit her ___ last night. 23. ___ political science class is taking ___ trip to ___ Soviet Union in spring. 24. ___ Queen Elizabeth II is ___ monarch of ___ Great Britain.

ЗАВДАННЯ 7

Матеріал, що перевіряється:

- *Переклад іменникових словосполучень.*

Translate into Ukrainian

a) an instruction book, an installation instruction book, a conveyor installation instruction book, a belt conveyor installation instruction book.

b) the new paper box, a food factory, the institute conference programme, the food factory bus, a paper factory hostel, food technology, department students, gas pipe taps, a new school building, a dry milk factory, flat fruit cans, baby food cans, radio teacher of English, first-year post graduates, a modern radio-wave detector.

ЗАВДАННЯ 8

Матеріал, що перевіряється:

- *Indefinite Tenses;*
- *The Present Continuous Tense;*
- *The Present Perfect Tense;*
- *The Past Continuous Tense.*

I. Translate into English

1. Ми аспіранти. 2. Я поговорю з ним про це. 3. Я зустрічався з керівником вчора. 4. Послухай, Х. так гарно грає на фортепіано. 5. В тій аудиторії не було студентів. 6. Кожного дня я встаю о 7 годині, але завтра, в суботу, я встану о 8. 7. Через три роки я збираюсь подати дисертацію до захисту. 8. Про що Ви зараз думаєте? 9. Де

ваша дружина? Вона поїхала в село. 10. Куди ви підете завтра? Я піду в інститут. 11. Минулого року він відпочивав (мав канікули) з червня до початку серпня. 12. Під час відпустки він відвідав кілька науково-дослідних станцій, де його колеги проводили експерименти. 13. Я почав працювати над дисертацією 2 роки тому. За цей час я зробив огляд літератури по своїй темі, знайшов цікаві факти, проаналізував та систематизував (to arrange) їх.

II. Use the verb in the correct tense form

1. When I first (to see) him I (to be) very surprised. 2. It (to rain) all day long yesterday. 3. He (to work) for his thesis from 2004 to 2009. 4. Last year I (to conduct) experiments necessary for my research. 5. Two years ago he (to make) acquaintance with Mrs. Jones. When they (to meet) she (to lecture) at New York University.

ЗАВДАННЯ 9

Матеріал, що перевіряється:

- Модальні дієслова та їх еквіваленти.

I. Translate the words in the brackets into English

1. I (повинен був) meet him at the station at 7 p.m. 2. I think I (мені дозволять) to do it myself. 3. You (повинен будеш) to do it tomorrow or the day after tomorrow? 4. My cousin (вміє) play the guitar very well. 5. He (не може) go to the theatre today, he is very busy.

II. Translate the following sentences into English

1. Вам варто відвідати цей музей. 2. Він мав написати статтю, але не встиг. 3. Ви повинні брати мої поради до уваги (to take into account). 4. Наступного тижня у мене буде можливість провести експеримент. 5. Йому дозволили здати документи пізніше.

ЗАВДАННЯ 10

Матеріал, що перевіряється:

- Past Indefinite;
- Present Perfect;
- Modal Verbs.

I. Use the verb in the correct tense form

1. – Where is Ann?
– I (not to see) her today. But she (to be) here yesterday.
– When (see) you her yesterday?
– At about 5 p.m.

2. ✓ Your supervisor just (to come), you may speak to him.
3. – You ever (to be) to Khrakiv?
– Yes, I (to be) there several times.
– When you (to go) there last time?
– In 2004.1 (to take) part in the conference there.
4. – How long you (to know) Mrs. X?
– I (to know) her for 10 years. We first (to meet) in 1994. We both (to go) on a business trip to Moscow where we (to work) in the Academy of Sciences.
5. – Where's your son?
– He (not to come) home from school yet. I think he still (to play) football.

II. Translate into English

1. – Ви вже бачили Марію?
– Ні, але я щойно розмовляв з нею по телефону. Вона почувається добре, і якщо в неї не буде температури (to run the temperature) – завтра, в понеділок вона вийде на роботу.
– Ви збираєтесь провідати її в неділю?
– Боюсь, що ні. Я буду зайнятий. Моя сестра переїжджає на нову квартиру і мені доведеться допомогти їй.
2. Цього року я дуже рідко бував у кіно і в театрі.
3. Я чув це по радіо сьогодні вранці.

ЗАВДАННЯ 11

Матеріал, що перевіряється:

- *Минулі часи груп Indefinite, Continuous;*
- *Теперішні часи груп Indefinite, Continuous, Perfect.*

Translate into English

1. Поглянь, йде твій науковий керівник. 2. Вчора я зустрічався з аспірантами цієї кафедри. 3. Коли я зайшов в аудиторію, вони чекали на мене. 4. Він вже закінчив першу главу своєї дисертації. – Коли він закінчив її ? 5. Я збираюся написати статтю в квітні. 6. Вона багато працювала над англійською граматикою, тому вона легко перекладає спеціальні тексти. 7. Я ще не проводив експерименти. 8. Кілька днів тому я доповідав про це на кафедрі, а в наступному місяці читатиму доповідь на конференції університету. 9. Вони щойно закінчили експерименти з цією установкою. А ви вже проводили експерименти ? 10. Яна прочитала теоретичний матеріал по своїй

проблеми, збирила і проаналізувала факти. Вона виступатиме на наступній конференції.

ЗАВДАННЯ 12

Матеріал, що перевіряється:

● *Особливості вживання минулих часів у складних реченнях: Past Perfect – Past Indefinite, Past Continuous – Past Indefinite.*

Put the verb in brackets in the correct tense form

1. After he (to buy) himself a new automobile he (to sell) his bicycle. 2. After George (to return) to his house he (to read) a book. 3. The president (to go) fishing after he (to finish) with the conference. 4. He (to drink) a cup of coffee when the telephone (to ring). 5. The children (to play) last night outdoors when it (to begin) to rain very hard. 6. After John (to eat) dinner he (to write) several letters and (to go) to bed. 7. Don (to have a bath) while George (to get ready) to go out. 8. I (to fall) asleep when I (to watch) television. 9. It (to begin) to rain when I (to walk) home. 10. She (to go) to Australia but now she (to come back). 11. Last night I (to arrive) home at half past 12. 12. When you (to give up) smoking? 13. The car looks very clean. You (to wash) it? 14. How many games the team (to win) so far this season? 15. He went back to his home town and found that many things were different. His best friend, Kevin, was no longer there. He (to go) away.

ЗАВДАННЯ 13

Матеріал, що перевіряється:

● *Часи дієслова.*

Variant 1

I. Put the verb in brackets in the correct tense form

1. He (to use) his dictionary every day. 2. They (to go) to the football match now. 3. While Ann (to write) a letter her husband (to watch) TV. 4. Some things (to smell) very good. 5. I (to send) the telegram yesterday morning. 6. I'm going to have a walk. I (to do) all my exercises already. I (to do) them for 3 hours. 7. Today the girls (to go) to Oxford-street, they (to want) to buy some clothes. 8. When you (to go) to the cinema last time? 9. I hope the teacher (to look through) our exercise-books by that time. 10. He (to receive) the telegram tomorrow.

II. Translate into English

1. Я забув свій зошит вдома.

2. – Що ти робиш?

- Читаю англійське оповідання.
- Скільки сторінок ти вже прочитав?
- Сім.

3. – У мене немає ручки, я її загубив.

- Коли ти загубив її?

4. Коли Неля прийшла додому, її мама вже зготувала обід. 5. Учитель запитів, де я живу. 6. О котрій годині вони почали дивитися телевизор.

Variant 1

I. Put the verb in brackets in the correct tense form

1. They sometimes (to lose) the match. 2. I (to shop) all day long. 3. Your wife (to shop) at the big shops? 4. Jane (to live) in London for many years and her friend Mary (to live) with her since Sunday. 5. The children (to do) their homework. Now they can go to the skating-rink. 6. – You ever (to be) to St. Petersburg? – Yes, I (to be) there last year. 7. You (to have) breakfast already? 8. This film (to run) for a month. 9. – Where are the students? – They (to plant) trees. They (to plant) them since the morning. They always (to plant) them in October. They already (to plant) several hundred trees. 10. She (to be) a good chess player. She (to play) chess since her childhood.

II. Translate into English

1. – Де Петро? – Він ще не прийшов. Він йде з корпусу №1. 2. Нарешті ми закінчили роботу. Тепер можемо і відпочити. 3. Мій брат написав, що вже склав іспит з фізики. 4. Він прочитав кілька книжок англійською мовою. 5. Коли Ольга закінчила університет? 6. О першій годині ночі Джейн ще вчила вірша.

ЗАВДАННЯ 14

Матеріал, що перевіряється:

- Пасивний стан дієслів.

I. Translate into Ukrainian

1. I was not offered any help while preparing my report for the conference. 2. I am sure the supervisors are always consulted prior to the dissertation presentation. 3. My scientific advisor's works are often referred to in the articles dealing with this subject area. 4. These instruments can not be relied on during such an important experiment. 5. The next article was quickly followed by a number of responds. 6. I

think I shall be recommended to take candidate exam in autumn.

II. Translate into English

1. Мене попросили подати статтю до першого травня. 2. Я не думаю, що на мене легко впливають думки інших людей. 3. Йому пообіцяли підтримку у вирішенні цього питання. 4. Мене включили у список учасників конференції. 5. Містер Х, вас просять до телефону.

ЗАВДАННЯ 15

Матеріал, що перевіряється:

- *Пасивний стан дієслів.*

Find predicates, define their tense; translate the sentences into Ukraine

1. The processes of interrelationship are discussed in detail in Chapter 3. 2. Building costs can be reduced by process design. 3. This book is intended to serve as a guide. 4. Investment in irrigation infrastructure is generally publicly funded. 5. Beams are long and slender structural elements, differing from truss elements in that they are called on to support transverse in addition to axial loads. 6. Various methods have been tried to reduce the adverse effects of stratification. 7. Soil erosion has been identified as one of the most significant sources of water pollutants. 8. When sewage is discharged into a stream, dissolved oxygen is utilized by microorganisms as they metabolize and decompose organic substances from the waist-water. 9. Lakes and reservoirs are affected by seasonal temperature changes. 10. It should be built up to the level of the floor and be very well tamped.

ЗАВДАННЯ 16

Матеріал, що перевіряється:

- *Узгодження часів.*

I. Put the verb in brackets in the correct tense form

1. He said he just (to return) from Great Britain. 2. My Supervisor pointed out that I (to make) some mistakes in the experiment. 3. She says she never (come) across such a word before. 4. Serge (to mention) that he had reviewed that grammar material the day before. 5. My friend was sure that he (to take) part in the conference the following month.

II. Translate into English

1. Мій колега сказав, що хоче проводити експерименти в цьому

місяці. 2. Він не мав певності, що йому треба їхати саме туди. 3. Я пригадав його номер телефону, коли вже вийшов з дому. 4. Віктор повідомив, що він працює зараз над новим дистанційним курсом. 5. Вона зауважила, що закінчить роботу над рефератом на наступному тижні. 6. Мені кажуть, що я схожа на мою маму.

ЗАВДАННЯ 15

Матеріал, що перевіряється:

- Умовний спосіб дієслів.

I. Put the verb in brackets in the correct tense form

1. If I were told about this device I (to suggest) that it be bought. 2. I (to join) your excursion if I were not so busy now. 3. If he had not missed the train he (to ring up) me. 4. He (not to make) so many mistakes in the test if he were a better student. 5. If they (to study) better last semester they would have written their tests better. 6. He (to earn) much money if he had worked on a building site during his summer vocation. 7. If the weather (to be) fine we shall go out of town. 8. She (to come) to your birthday party if you had invited her. 9. I'll join her if she (to go) to Building №1. 10. If I (to get) my leave in September I should go to the seaside.

ЗАВДАННЯ 18

Матеріал, що перевіряється:

- Часові форми дієслова;
- Умовний спосіб;
- Пасивний стан.

Translate into English

1. Якщо ви підніметесь (to climb) на цю гору, то ви будете першими. 2. Вас просять до телефону. 3. Ти повинен був закінчити програму вчора. 4. Коли ви зателефонували, я працював на комп'ютері. 5. До 1 травня я закінчу роботу з цією книгою і зможу дати її тобі. 6. Якби ти сказав мені про це вчора, я б прийшов раніше. 7. Раніше про цього актора багато говорили. 8. Раніше, перед тим як почати працювати в Softserve, я працював в Рівненській фірмі. 9. Мені потрібно півгодини, щоб дістатися до роботи пішки. А скільки часу на це витрачаш ти? 10. Вам завтра принести цю книгу? 11. Гра змушена ще попрацювати над останньою главою дисертації. Вона збирається захищати її через рік. 12. Я провідую бабусю ко-

жен раз, коли приїжджаю додому. В минулу суботу я також побував в неї. Бабуся сказала, що бачила дуже цікаву програму по телевізору напередодні. На жаль, я не бачив її, оскільки працював в бібліотеці. 13. Останнім часом ми вивчили багато слів і граматичних правил. Коли я читаю легкі книги, мені не доводиться користуватися словником. 14. Покажіть мені, скільки книг ви принесли. 15. Ви чули, що він сказав? 16. Ви ще не отримали листа, якого я надіслав вам неділю назад? 17. Я чув, що ви зараз працюєте над новою книгою. 18. До того, як я приїхав у Львів, він працював там вже 2 роки. 19. Він зробив те, що я йому порадив (to advise) зробити. 20. Я розповім їм про це, коли вони повернуться. 21. Ніхто не знає, коли вони прийдуть в Рівне. 22. Ми поговоримо про це, коли ви прийдете до мене. 23. Ви не пропускали уроки в цьому місяці, чи не так? 24. Шкода, що ви не були в суботу на моєму дні народження. 25. Його попросили приїхати в інститут раніше.

ЗАВДАННЯ 19

Матеріал, що перевіряється:

- Узгодження підмета і присудка речення.

Choose the correct form of the verb in the following sentences

1. Neither Bill nor Mary (is/are) going to the play tonight. 2. Anything (is/are) better than going to another movie tonight. 3. Skating (is/are) becoming more popular every day. 4. A number of reporters (was/were) at the conference yesterday. 5. Everybody who (has/have) a fever must go home immediately. 6. Your glasses (was/were) on the bureau last night. 7. There (was/were) some people at the meeting last night. 8. The committee (has/have) already reached a decision. 9. A pair of jeans (was/were) in the washing machine this morning. 10. Each student (has/have) answered the first three questions. 11. Either John or his wife (make/makes) breakfast each morning. 12. After she had perused the material, the secretary decided that everything (was/were) in order. 13. The crowd at the basketball game (was/were) wild with excitement. 14. A pack of wild dogs (has/have) frightened all the ducks away. 15. The jury (is/are) trying to reach a decision. 16. The army (has/have) eliminated this section of the training test. 17. The number of students who have withdrawn from class this quarter (is/are) appalling. 18. There (has/have) been too many interruptions in this class. 19.

Every elementary school teacher (has/have) to take this

examination. 20. Neither Jill nor her parents (has/have) seen this movie before.

ЗАВДАННЯ 20

Матеріал, що перевіряється:

- *Неособові форми дієслова: Інфінітив.*

Translate into Ukrainian

1. To maximize profit, the monopolist must determine the characteristics of market demand, as well as its cost. 2. The monopolist's problem is to choose the quantity that maximizes its net benefit. 3. His book is still regarded as the first text to expound the basic principles of projection drawing. 4. On the following pages the correct methods to be used in instrumental drawing are explained. 5. To fasten the paper in place, press the T-square head firmly against the working edge. 6. To correct a crooked T-square blade is difficult task.

ЗАВДАННЯ 21

Матеріал, що перевіряється:

- *Неособові форми дієслова: Герундій.*

Translate into Ukrainian

1. Speaking foreign languages is very useful. 2. Are you fond of learning foreign languages? 3. Knowledge of demand and cost is crucial for a firm's economic decision making. 4. No single supermarket can raise its prices very much without losing many customers to other stores. 5. Securing the legal status of the metro has got less attention in the registration process. 6. Reorganizing registration of real property requires decisions at the political level.

ЗАВДАННЯ 22

Матеріал, що перевіряється:

- *Неособові форми дієслова: Participle.*

Translate into Ukrainian

1. Figure 8.b shows the corresponding average and marginal cost curves. 2. In fact, the monopolist could keep increasing output, adding more to its total profit until output Q^* . 3. The erasing shield is used to protect the lines near those being erased. 4. This is certainly the most frequent instruction needed by the beginning student. 5. The beginnings of descriptive geometry are associated with the problems encountered in designs for building constructions.

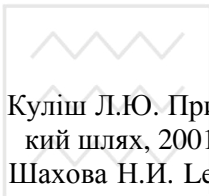
ЗАВДАННЯ 23

Матеріал, що перевіряється:

- *Неособові форми дієслова та конструкції з ними.*

Translate into Ukrainian

1. Some of the possibilities were tested by experiment. 2. At present chemical methods of purifying water are extensively made use of. 3. The method applied increased the accuracy of results. 4. Taking into account individual component resulted in a radical change of the entire system. 5. Some scientists do not distinguish between pure and applied mathematics, the distinction being, in fact, of recent origin. 6. To appreciate the present one must have some historical perspective. 7. This is not an opportunity to be thrown away. 8. Nowadays science is known to contribute to every aspect of mans life. 9. He is said to have graduated from Oxford University. 10. The work was likely to contribute to the solution of the problem.

Рекомендована література

1. Куліш Л.Ю. Прискорений курс англійської мови. – Київ: Чумацький шлях, 2001. – 354 с.
2. Шахова Н.И. Learn to Read Science. Курс англійського зика для аспірантов. М.: Наука, 1990. – 295 с.
3. Вакуленко О.Л. Основи науково-технічного перекладу. // Вакуленко О.Л., Сахнюк О.В., Мігірін П.І. Англійська мова для професійного спілкування. Підручник. – Рівне: НУВГП, 2010, с. 15-37.